

Paul
COLOSSET
ep Tuptsiwni'yuñqamuy amumi
Pēniata

¹ Nu' Paul, God tunatyayat ahpiy Jesus Christ lavay'ayaat it penta.

² Nu' itahtupkoy Timotheus amum ayam Colosset ep God sinomuyatuy, Christ aw tuptsiwni'yuñqamuy öqalanta. Nam núokwa, pu kwakwha unañwa God Itanay añqw umumi pitsíwiwtaa, pu Itahtutuyqawhqay Jesus Christ añq'ö.

Prayer of Thanksgiving

³ Itam God Itahtutuyqawhqay Jesus Christ Nayat aw sutsep umuhpe hahlayhtima, yūmosa umuñem nāwakinkañwo.

⁴ Kwakwhat pi uma lomayuaatiwya. Yaw uma Christ Jesus qapēvewnayaqe sohsokmuy God sinomuyatuy amumi unañway'yuñwa,

⁵ Itahnöyiy öveqatsit ep itamuñem waraniwtaqat aw-sa taywiskahkañwo, lomatuwit pas antsanihqat ahpiy put hímunihqat tuwi'vayaqee.

⁶ I' lomatuwai suyhtsepñwat öqawi'makañw ahsupoq tūwaqatsit añ kúrukiwmakañw sopkawtaqamuy sinmuy amuhpa' a'nö hihta tumalay'ma. Noqw ura Epaphras mohti umumi lomatuwit, pu God núokwayat yuaataqw, uma put pas antsanihqat tuptsiwyaqe put kwusuya.

Noqw pahpiy haqahpiy pam lavayi umuhpa' enañ tumalay'ta.

⁷ Epaphras umuy lomatuwawit āawnaqat ura nu pañqawu. Pam hapi aw itah'unañwa itahtumalsuñwa, Christ eñem umuhpa' tumalay'kañw qaatsá'makañwo.

⁸ Noqw pam hapi itamuy umuy āawna, yaw uma Qahováriwtaqat Hikwsit añ nuhtumi unañway'yuñwniqata.

⁹ Paniqiw òviiy itam hisat put nanaptaqe pahpiy qa qé'iwmañw umuñem nāwakinma. Okiw as Qahováriwtaqa Hikwsi navotit, pu suyan unañwtalwuwnit umumi noe', God tunatyayat umuy māmatsnani.

¹⁰ Okiw as uma Tutuyqawhqaqat sinomatnihqey pan suan hinwise' añ ahsupoq umuhhintsakpiy akw put unañwveyani. Okiw as uma lomahintsakpit añ qaöwíhinyuñwe' suyhtsepñwat God tuwi'yuñqey pas pavan añ öqawi'wisni.

¹¹ Okiw as uma God a'nö öqalayay akw öqawhtote', hihta kānanvotpit aw öke' nakwhani'kahkañw, hahlaykahkañw put añ kuyyuñwni,

¹² Itanay aw hahlayhtiwiskahkañwo, it navoti'yuñwee: Itam put sinomuyatuy amumum moñwtunatyayat tālanihqat aw yuñniqat Itana pan itamuñem yuki'ta.

¹³ Pi pam yep qatsit qatālat aw moñw'iwtaqat öqalayay añqw itamuy ayo óyahqe, pas aw unañway Tiy moñwtunatyayat aw itamuy nahlakna.

¹⁴ Ura pam Tiy mokiwuyat akw itahqaanhtipuy ayo yúkuhqe itamuy qenivo oya.

The Person and Work of Christ

15 God Tiat hapi Nay qamātaqpuvenihqat amum súnanta, put tímuyatuy amuñaqw mohti'maqanihqee, pu piw mohpeqnihqee.

16 Pi put ahpiy God sohsok hihta yuku, òveqatsit ep'e, piw tūwaqatsit ep'e, mātaqyaqamuyu, pu qamātaqyaqamuyu, sen moñwyesqamuyu, sen añ òqalay'yuñaqamuyu, sen añ mohpeqyaqamuyu, sen pávanyaqamuyu. Sohsoy himu put ahpiy yukiltoti, pu put éñem'i.

17 Pam hapi sohsok hihta amupyevee; noqw put òqalayat ahpiy sohsoy himu hürs hõñi.

18 Put aw tōnawtaqam put tokoyat anyuñaqw, pam qõtōamu; òviy pi pam hapi pumuy pūhuta, moki-wuy añqw mohti ahoy tātayhqee. Pam hapi sohsok hihta ep mohpeq'a.

19 Pi God hin pasiwtaqw pan piw Tiat añ ah-supuq put an pasiwta. Pi pam pantaqa Náyat-niqw lomahinta.

20 Pi God Tiy ahpiy sohsok hihta yukiltiqat nāptiniqey tunatyawta, hihta tūwaqatsit epnihqata, pu òveqatsit epnihqata. Noqw òviy Tiat nahoyleht-sit ep mokq, God itamumi pōhi.

21 Ura as uma hisat qalomáwuwni'yuñaqe, qalomáhinwiskahkañw, God añqw haqtotiqe put tūwqamatu.

22 Noqw God Tiat tokoy'vage, mokq God umumi pōhi. Nihqe put akw uma qa hihta akw hinkahkañw, qahováriwkahkañw, qa hihta ep tukopniwyuñaqw, God umuy nāmi ökinani.

23 Kurs uma qapēvewnit añ yūmosa hinwist, hürs'iwkahkañw, qa nan'ekni'wise', lomatuawit ahpiy nõyit uma nanaptaqey aw taywiskahkañw

qa ańqw lasye', uma qa hihta akw hinkahkańw put atpip hońni. Pam lomatuawi sinmuy sohsovik yesqamuy amumi yuaatiwa. Noqww nu' Paul hapi put ep lavayhtaviwa.

Paul's Ministry to the Church

²⁴ Noqww nu hapi umuńem hīhihta ań kānanvotqey ań hahlayhtima. Pi Christ nāt put aw tōnawtaqamuy, put tokoyat anyuńqamuy, amuńem kānanvota. Noqww nu itokoy ep put amum kānanvotniqey ep hahlayi.

²⁵ Pi God put aw tōnawtaqamuy amumi nuy ayataqww, nu pumuy tūwikiamu. Nu umumi put lavayiyat ań ahsupoq navotnaniqat aw pam nuy tavi.

²⁶ It hapi nu pańqawu: Ura God yūpahaqaqww nānańk qatsíniwmaqat, pu nānańk qatsívaptsi'wisqamuy amumi it navotit tupka; nīkańw yepehaq pu' pam sinomuy amumi put mātakna.

²⁷ Pi God sopkawtaqamuy sinmuy amuńem hihta tunatyawta. Nīkańw pam tunatyay pas pavan qaōwihintaqat as hisat tupkat, yepehaq sinomuy amumi put mātaktaniqey nāwakna, it'a: Christ umuh'unanwpeq qatuqww, uma put amum kaptsi'yuńwni.

²⁸ Put hapi itam tūawinta, sohsokmuy u'nantoyna; put hin navoti'taqey ań ahsupoq put tutuqayna. Pas as itam Christ Jesus ep sohsokmuy pās pasiwyuńqamuy God atpipo ökinaniqey nāwakna.

²⁹ Put òviy nu a'nò tumalay'makañw maqson-lawu. Noqw God òqalaat inumum hinmakañw, inuhpiy a'nò tumalay'ta.

2

¹ Nu umuy it navotnaniqey nāwakna, itupkomu. Pas nu umuñem inawakinpiy añ qa nātusi'ta, pu Laodicea-kitsókit ep tuptsiwni'yuñqamuy amuñem'i, pu hāhaqe' añ tuptsiwni'yuñqamuy nuy qa tuwi'yuñqamuy sohsokmuy amuñem'i.

² Okiw as uma wuhko unañwtote' nami'nañwat akw sun unañway'yuñwni. Pan hapi uma Itanay God añqw navotit as tupkiwtañwuqat tuwi'vaye' pās mātsi'yuñwni. Pam navoti Christ añ tupkiwta.

³ Pi pam hapi God añqw suyan unañwtalwuwnit, piw navotit qaöwíhintaqat añ ahsupoq tuwi'ta.

⁴ Nu añwu pay umuy it āawna; taq ka hak kwañwálvayit akw umuy ūnatoyñani.

⁵ Pay nu qa umumum yankañw, yūmosa umuy wūwanta. Kwakwhat pi uma Christ pas antsa tuptsiwni'yuñwt, sunkahkañw, qa nānaphin hinwisa.

Fulness of Life in Christ

⁶ Uma Itahtutuyqawhqay Jesus Christ aw tuptsiwya. Nihqe òviy uma put aw yankahkañw yesni.

⁷ Uma hin tutuqayyaqey pan qapēveñnit akw Christ hūrs ñuy'kahkañw, òqawhtote', hūrs hoñni, sohsok hihta añ kwakwhatiwiskahkañwo.

⁸ Uma tunatyaltotini; taq nāphisat pi hak wuwantuwiy, pu an'ewakw unatwiy akw umumi tuyqawvani. Pan hinyuñqam pi pay yep qatsit tunatyayat ahpiy sinmuy tutavoyamuy-sa yuaatota, puma pi Christ navotiyat qa tuwi'yuñqee.

⁹ Pi God hímunihqat Christ añ ahsupoq pan hinta, nāmahin pi pam sínoniwhti.

¹⁰ Noqw put añ uma pās pasiwyuñwa. Pam hapi añ mohpeqyaqamuy, pu añ moñwí'iwyuñqamuy amuñaqw mohpeq'a.

¹¹ Noqw put amum uma soñawnen poñotkit akw tuvoylatiwya, qa umuhtokoy epyat, umuh'unañway ep'e, Christ tuvoylayat akw tuvoylatotiqee, pam umuhqaanhqatsiy ayo yúkukq'ö.

¹² Noqw uma kūyit akw tuvoylatotiqe, soñawnen Christ amum āmiwyat, ahoy tātayya, uma God öqalay akw mokiwuy añqw put ahoy tātaynaqat aw tuptsiwyaqe öviy'o.

¹³ Ura as uma hisat God qa aw tuqayvahsi'yuñqe qalomáqatsit aw nānoi'yuñqe, soñawnen so'pumu. Noqw pay God Christ enañ umuy yesvana, umuhqaanhtipuy ayo yúkut'a.

¹⁴ Itam pi as God tutavoyat qa kaptsi'totaqe soñawnen hihta put aw pöiwyuñwa. Noqw pay pam sohsok itahpöiy súlawhta, Christ itamuñem nahoylehtsit ep mokq'ö.

¹⁵ Pu pan hapi pam añ mohpeqyaqamuy, pu qamātaqpuveyaqamuy öqalat pasiwyuñqamuy kīqötaqe, pumuy áñwutaqe nuhtumi poñahta.

¹⁶ Paniqw hapi öviy qa hak Jew-sinmuy tutavoyamuy ep umumiq hiñqawlawni-uma hihta nōnovaqat ep'e, sen hihta hīhikwyaqat ep'e, pu sen hihta añ nōviwhqat ep'e, pu sen mūyawuy qātsiptuqat ep nōviwhqat ep'e, pu sen nasuñwintalöñnit ep'e.

¹⁷ Taq pam pantaqa pay kihsit an hakiy nātoniqat

sinmuy amumi tuawi'ta, Christ Jesus hapi.

¹⁸ Uma tunatyaltotini; taq ka hak umuy ūnatoynaqw, uma umuh'ahsatiy kwayhyani. Taq nāt haqawat paysoq nātsotskanaye', hihta tuawyorikyaqey pañqaqwani; nen umuy nāqahihtatote', ōnaqw hoñvia'yamuy amumi nāwakintotaniqat umumi pañqaqwani. Nikañw puma pay nāp wuwniy-sa ahpiy yuaatotani.

¹⁹ Puma pi Christ qa aw tōnalti. Pi pam hapi sinomuy qōtōyamuy antaqw, puma soñawnen put aw wiwyuñwa, tathut akw namiwiwyuñqee. Ni-hqe Christ añqw puma öqalat makiwya; nihqe put aw tōnaltiqe God tunatyayat añ wūhak'iwwiswa.

Dying and Living with Christ

²⁰ Uma Christ amum so'qe yep qatsit tunatyayat añqw mātaviwya. Noqw ya uma hinoqw nāt yep qatsit ep sinmuy amún hinwisa?

²¹ Ya uma hinoqw sinmuy lavayiyamuy aw tunatyawyuñwa? It'a: Uma it qa aw tōnokyamantani, uma añqw qa yukuyamantani, uma qa aw hintsatskani, yan lavayita?

²² Ii' pay sinmuy amuhpiy tutaptiwa. Noqw pay sohsoy nōsiwhqa itamuñem yukilti, itam put soswaniqat öviy'o.

²³ Pay pas antsa pan lavayi sinmuyniqw nāp wuwniewakw hinta. Pi hak panme' nawus pās unañway hinme', nāqahihtate', tokoy tatamhtani. Nikañw pam pay kurs hin put akw tuñlayiy nāp tuyqawi'tani.

3

¹ Kurs uma pas antsa Christ amum tātayye', hihta

ōveqatsit ep hinyuñqat tunatyawwisni. Pi pep hapi Christ God putvaqe qatu.

² Uma hihta ōveyaqat tunatyawyuñwni, qa tūwaqatsit epyaqata.

³ Pi uma soñawnen Christ amum so'qe, put amum God añqw qatsit makiwya. Noqw qa aw tuptsiwni'yuñqam kurs hin put qatsit māmatsyani.

⁴ Noqw ōviy ason Christ itah'unañwpeq qátuhqa mātaktiqw, pep pu' uma piw put amum mātaktote', put amum kaptsiwiyuñwni.

The Old Life and the New

⁵ Noqw ōviy uma yep qatsit añqw tuñlayit ayo yukuyani. Uma tokot sokoplalwaniquey qe'yani, pu itséheet qátsita, pu nuvōqatsita, pu qalomátuñlayita. Uma yep qatsit ep hinyuñqat qa kwanwáy'tutuswani. Taq hak panme' soñawnen nāp yukiwput aw nāwakintimañwu.

⁶ Pi put pantaqat atsviy God itsívuat put aw qa tuqayvastotaqamuy amumi pitsíwta.

⁷ Pay ura uma as hisat pan yēse, uma nāt umuh-tunatyay añ hinwisqee.

⁸ Nīkañw uma pu' hapi umuhhisathintsakpiy ayo yukuyani. Uma suy'tsiptotiniqey qe'yani. Uma qa hihta ep nākay'yuñwmantani; uma qa nuk-pan'unañway'yuñwni; nānami qalomálvayhtotiniqey qe'yani; pu tuyoy'ewakw lavayita.

⁹ Pu uma nānami hihta qa a'tsalalwani; pi uma umuhhisatqatsiy, hintsakpiyat enañ añqw ayo lasyaqee.

¹⁰ Pu' hapi uma pūhut qatsit añ hinwiskahkañw, umuy yúkuhqat suyhtsepñwat pas pavan

tuwi'wiskahkañw, pam hin hintaqw, uma pan alöntiwisni.

¹¹ Pi put sinomuyatuy amuñaqw hak hímuniqw pay pam qa hímuu-sen hak Greek-sino, sen Scythian-sino, sen Jew-sino, sen qa-Jew-sino; sen hak poñotkit akw tuvoylaiwta, sen qa pan tuvoylaiwta, sen tūwiki, sen pay qa tūwiki. Hak Christ aw tuptsiwni'taniqw pam hapi pas hímuu. Pi Christ sohsokmuy put aw tuptsiwni'yuñqamuy unañwayamuy ep qatu.

¹² Noqw ōviy'o, uma God sinomat namorstiwyuñqamu, pas aw unañwamatu, uma yan hinwisni: Uma núokwat wuwni'yuñwni; nāvāsiani, okiw'unañway'kahkañw qa kwiviunañway'yuñwni; hakiy aw wuhko maqaptsi'yuñwni.

¹³ Uma nēnehpewi hihta añ kuyyuñwni; pu namivöhikiwyuñwni, sen haqawa hihta ep hakiy ehpewi hinhtiniq'ö. Christ hin umumi pōhikqat uma pan hinwisni.

¹⁴ It yantaqat ep uma pas pavan tis nānami unañway'yuñwni. Pi lomahintsakpi nami'nañwat akw namiwiwyuñwa.

¹⁵ Nam God añqw kwakwha unañwa umuh'unañwpeq tuyqawvani; pi uma kwakwhat qatsit aw wañwayniwya. Uma sumiyankahkañw Christ tokoyat anyuñwe' qa hihta akw nānami hinyuñwniqey ōviy'o. Pu uma tsúyakiwyuñwni.

¹⁶ Uma Christ lavaiyat umuh'unañwpeq panaye', pas pavan unañwtalwuwni'vayani. Uma nātutuqaynayakahkañw, nāökwantotani. Uma God lavaiyat nānami yuaatotani, pu tātawit God tawsomi'taqata, pu unañwvahsit tātawita. Uma

hahlaykahkañw Tutuyqawhqat tayawintiwisni.

17 Uma Itahtutuyqawhqay Jesus aw yankahkañw, ahsupoq umuhqatsiy añ hinwisni, sen uma yuaatotaniqeyu, sen tumalay'yuñwniqeyu. Uma sohsok hihta put eñem hintsatskamantani. Uma put aw yankahkañw, yūmosa Itanay God aw kwakwhatiwisni.

Personal Relations in the New Life

18 Uma momoyamu, uma umuhpuwsuñwmuy amumi tūqaykahkañw yesni; pi pan hapi Tutuyqawhqat umañem tunatyawta.

19 Pu uma tahtaqtu, uma umuhnömamuy amumi unañway'yuñwt, pumuy qa qöhqöylalwani.

20 Tsātsayomu, uma umunamuy, umañumuy amumi sohsok hihta añ tūqayyuñwni. Uma panwise', Tutuyqawhqat unañwveyani.

21 Pu uma nāmatu, uma umuhtimuy qa itsívlulalwani, taq amumi ka puhtsekmokyani.

22 Pu uma añ tūtuwiktū, uma yep qatsit ep umuhmomñwituy amumi sohsok hihta añ tūqayyuñwni. Qa pas umuhmomñwituy umumi tayyuñqw, pahsat uma qa nātusi'kahkañw tumalay'yuñwni. Uma yūmosa pan tumalay'wisni. Uma qa atsáy'wiskahkanw, Tutuyqawhqat kaptsi'kahkañw, pan tumalay'yuñwni.

23 Pu uma hihta hintsatske' uma qa nātusi'kahkañw, tumalay'yuñwni, Tutuyqawhqat eñem tumalay'yuñqey pan tunatyawkahkañwo, qa sinmuy amuñemi.

24 Pi uma it navoti'yuñwa: Uma Tutuyqawhqat Christ eñem tumalay'yuñwa. Noqw pam umuy hihta awini'taqey umumi sisvini.

²⁵ Noq̄w pay ason hihta qaantsakqa hapi put ep pay piw panwat aw ahoytiwmantani. Pi God qa sinonuiña.

4

¹ Noq̄w uma añ tūwiki'yuñqamu, uma umuhtu-tuwikmuy pās oyi'yuñwni, it navoti'yuñqee, Umuh-tutuyqawhqa òveqatsit ep qátuhqata.

Instructions

² Uma sohsoyam nāwakinwisqey qa pevewwist, yūmosa tunatyawwisni. Uma yūmosa God aw kwakwhatiwisni.

³ Okiw uma itamuñem tūviñtiwisni. Noq̄w itam haqam yuaaykuniqat God itamuñem hótani; noq̄w itam Christ tunatyayat as tupkiwtañwuqat yuaaykuni; pi nu hapi put òviy sivilawu.

⁴ Noq̄w nu hin yuaayke' put pas mātaktaniqey panhtini.

⁵ Uma añ qa tuptsiwni'yuñqamuy amumi pās tunatyawkahkañw hinwisni. Uma qa paysoq hintsatske', hihta apiiwyuñwni.

⁶ Nam umuhlavayi sutsep lolmani. Uma qa nānaphin yuaatotani. Uma hakiy aw ahoy hin lavayhtotiniqey tuway'numyani.

Final Greetings

⁷ Pay ason Tychicus nuy hin hintaniqat umuy sohsok āawnani. Pam hapi pas aw iunañwa itupko, pas qaatsat unañwtavi'taqa, inumum Tutuyqawhqat eñem tumalay'ta.

⁸ Pam itamuy hin hintaniqat umuy navotnaniqat òviy nu put umumiq hōna, pu umuh'unañway òqawhtaniqat òviy'o.

⁹ Nu piw Onesimus pas qaatsat hinmaqat, pu pas aw itah'unanway itahtupkoy put enañ hōna. Pam piw Colosset añqw sino. Ason puma yepeq hin hiniwmaqat umuy sohsok āawnani.

¹⁰ I' Aristarchus inumum sivilawhqa umuy öqalanta, pu Marcus, it Barnabas tiw'ayaata. Ura pay put hákiyniqw itam umuy āawna. Noqw öviy kurs put pituqw, uma pās taviyani.

¹¹ Pu i' Jesus, Justus piw yan túnwantiwhqa, umuy öqalanta. Pay ima-sa God tumalayay ep inumum tumalay'yuñwa, Jew-sinmuy tuptsiwni'yuñqamuy amuñaq'ö. Kwakwhat pi puma nuy a'nö unañwtoyni'yuñwa.

¹² Pu Epaphras, umuhkitsokiy añqwnihqa umuy öqalanta. Pam sutsep umuñem nāwakinpit añ qa nātusi'ta. Pam umuñem tūviñtima, pay okiw uma tukwsiwye', God tunatyayat pās aw antsanyaniqata. Uma panwise', hūrs hoñni.

¹³ Pi nu put aw navoti'taqw, pas pam umuñem qa nātusi'ta, pu imuy Laodicea-kitsókit epyaqamuy amuñemi, pu Hierapolis-kitsókit epyaqamuy amuñem pīwu.

¹⁴ Pu pas aw itah'unanwa ñatwi'taqa Luke-niqw, pu Demas puma umuy öqalanta.

¹⁵ Uma Laodiceat ep tuptsiwni'yuñqamuy öqalayani, pu Nymphas pīwu, pu put kīyat ep tsotsvalyaqamuy.

¹⁶ Pu ason uma it tutuvenit añ tūñwaye', pay Laodiceat ep Christ aw tōnawtaqamuy amumi put taviyaqw, puma tuwat put añ tūñwayani. Noqw puma tuwat umumi sukw tutuvenit taviyaqw, uma putwat añ tūñwayani.

¹⁷ Pu uma Archippus aw pañqaqwani: Um tunatyalte', Tutuyqawhqat eñem hihta hintsakniqey aw táviwhqey qaatsáy'makañw aw antsanni.

¹⁸ Nu Paul hapi nāp imay akw it umuy öqalantaqey pēna. Uma nuy sivilawhqat qa suhtokyani. Nam núokwa umumi pitsíwtaa. Nam antaa.

God Lavaiyat An Puhuvasiwni New Testament in Hopi (US:hop:Hopi)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hopi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Hopi [hop], USA

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Hopi

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
f1558f03-6e18-5edf-b292-77ef05524aff